

IN MEMORIAM

Voorgelezen door Witte Zr Theresia Brattinga op de uitvaart van Zuster Willemien van Berkel op vrijdag 15 oktober 2021 in de Petrusbasiliek te Boxtel.

Tot ons grote verdriet hebben we op zondag 10 oktober totaal onverwachts afscheid moeten nemen van onze lieve Zuster Willemien. Opgenomen in het ziekenhuis bleek dat zij te zwak was om nog te kunnen strijden en na het Sacrament van de Zieken is zij, in het bijzijn van haar familie en medezusters, rustig heen gegaan. Zij is nu bij haar geliefde tweelingzus Francien.

Zuster Willemien, tante Mien, was een echte Boxtelse. Op Eerste Kerstdag in 1930 werden Willemien en haar zusje Francien geboren, de oudsten van 7 kinderen, in een gelovig gezin op de boerderij in Nergena, gelegen aan de rand van Boxtel. Haar ouders waren hardwerkende en plichtsgetrouwe mensen. Haar moeder was gehandicapt en de tweeling moest dan ook al snel meehelpen. Willemien heeft zich altijd zeer verantwoordelijk gevoeld en dit tekende haar tot op hoge leeftijd. In de familie waren al meerdere Witte Paters en Witte Zusters en het missievlammetje was dan ook al vroeg aanwezig bij Willemien. Vanaf haar Eerste Communie bad zij dagelijks een gebed om roeping voor het kloosterleven. Zij woonden dicht bij de Witte Zusters in Esch en gingen soms naar het Lof in Sancta Monica. Zo groeide in haar het verlangen naar het missionarisleven.

Op 23 juli 1953 trad zij in bij de Witte Zusters en begon haar postulaat in Maarn. Op 15 augustus 1955 deed ze haar Eerste Professie in Esch. Met haar medezusters vertrok zij naar het Moederhuis in Algiers voor verdere vorming. Na een jaar werd zij benoemd voor de gemeenschap die de zorg had van de boerderij van het moederhuis. Ze had het landbouw/huishoudelijk diploma gehaald, wat haar nu goed van pas kwam. “Ik heb daar hard gewerkt in de wijngaarden” schreef zij. “Met het beetje Arabisch dat ik leerde kon ik me aardig redden en ik had goede contacten met werklui en hun families”. Tijdens haar werk op de boerderij hoorde ze het blijde nieuws dat haar zus Francien ook was ingetreden bij de Witte Zusters.

In augustus 1958 ging ze naar Liverpool om de Engelse taal te leren. Na een klein jaar ging haar gezondheid achteruit en had zij een maagoperatie nodig. Ze kwam er moeilijk bovenop en ging terug naar Nederland. Enkele moeilijke jaren volgden: nieuwe operatie en convalescentie. “Afrika leek ver weg”.

“Deze moeilijke jaren in Nederland heb ik ervaren als een test voor mijn roeping”, schrijft zij. Op 15 augustus 1961 deed zij haar Eeuwige Gelofte. In 1966 werd Willemien gevraagd om samen met andere zusters naar Santpoort te gaan, om daar de keuken en huishouding van de Witte Paters over te nemen. Ze was er vijf jaar. Ondertussen kreeg ze enthousiaste brieven van haar zus uit Tanzania. Daar wilde ze ook heen! “Met Gods hulp heb ik toen stappen ondernomen om mijn verlangen naar Afrika kenbaar te maken. Dat viel in goede aarde”, schrijft ze. En nadat ze haar Derde Jaar had gedaan in Frascati, vertrok zij eindelijk in september 1967 naar Tanzania. Wat een blij weerzien was dat met haar zus Francien op het vliegveld in Tabora!! Ook al waren ze werkzaam in verschillende missies, ze wisten zich verbonden, al die jaren dat ze mochten werken in Tanzania. Ieder op haar eigen plek.

Eerst ging Willemien naar Kipalapala om Kiswahili te leren en daarna werd ze benoemd voor Kasulu, waar ze parochiewerk en sociaal werk met vrouwen en meisjes deed. Ook zorgde ze voor de keuken. Met tussenpozen van vakantie verbleef zij 10 jaar in Kasulu. Vervolgens volgden de missieposten Kipalapala, Isingiro, Chala en Nkundi. In grote lijnen hield ze zich bezig met vrouwenwelzijnswerk en met het oprichten van zogeheten ‘kleine christelijke gemeenschappen’, waar christenen samenkwamen voor gebed en bijeenkomsten. Ook deed zij pastoraal werk in dorpen en buitenstaties.

Na een korte tijd in het moederhuis in Frascati, werkte zuster Willemien nog in Mwanga en Usongo voor drie jaar. Ze genoot weer van de mensen en het leefklimaat om haar heen. Zo schreef ze: “In al die jaren heb ik veel natuurlijke talenten mogen ontdekken en ontplooiën waar ik zeer dankbaar voor ben. Dit heb ik te danken aan mijn medezusters en mensen die op het goede moment mijn pad hebben gekruist.” In 1992 moest ze vanwege gezondheidsproblemen terug naar Nederland. De overgang viel haar zeer zwaar, maar uiteindelijk ging ze zich toch weer thuis voelen in Esch en vond ze een weg voor haar

verdere missionarisleven. Ze was een trouw lid van de MOV-groep en het koor 'Ons Genoegen'. Ook was ze jaren actief in de liturgiegroep van het Wereldhuis. Ze was heel geïnteresseerd in alles wat met MISSIE te maken had en werkte mee in de voorbereiding van de VASTENAKTIE. Francien was tijdens deze jaren ook terug in Nederland en zo kreeg hun eenheid met elkaar een nieuwe dimensie. Het overlijden van haar zus in 2010 was een klap die ze eigenlijk nooit meer te boven is gekomen, daarvoor was hun band te diep. Het was alsof er een stuk van haarzelf was weggenomen.

Ondanks haar zwakke gezondheid heeft Willemien op wilskracht doorgeleefd. Zij was soms zwaarmoedig, vond het moeilijk om alleen te zijn en zocht altijd de nabijheid van anderen op. Ze was dankbaar voor haar familie en voor haar missionarisleven en de Heer is voor haar altijd een '**nabije God**' geweest. Nu is zij voor altijd bij haar geliefde tweelingzus Francien en overige gestorven familieleden.

Lieve Willemien, wij zullen je heel erg missen. **Rust zacht, lieve Willemien.**